

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΦΟΒΟΜΑΣΤΕ»: ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Καρανικόλα Μαρία, Βουζάβαλη Φωτεινή, Κουτρούμπα Άννα, Παπαθανάσογλου Ελισάβετ

Εισαγωγή: Οι αντιλήψεις και τα συναισθήματα των νοσηλευτών για τον επαγγελματικό τους ρόλο φαίνεται ότι σχετίζονται με το εργασιακό στρες, ενώ έχουν αντίκτυπο στην ψυχική και σωματική τους υγεία, και επομένως στην ασφάλεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης φροντίδας. Ελάχιστα έχουν μελετηθεί τα ζητήματα αυτά μεταξύ των Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας (ΝΨΥ), και ειδικά των Ελληνο-Κυπρίων ΝΨΥ.

Σκοπός: Η διερεύνηση της βιωμένης εμπειρίας των Ελληνο-Κυπρίων ΝΨΥ, με έμφαση α) στα συναισθήματα και στις αντιλήψεις τους ως προς τον επαγγελματικό τους ρόλο και β) στη θεραπευτική σχέση με τους ψυχικά πάσχοντες και τις οικογένειές τους.

Μέθοδος: Εφαρμόστηκε φαινομενολογική προσέγγιση βάσει της μεθοδολογίας της Munhall και σκόπιμη δειγματοληψία. Στο τελικό δείγμα συμπεριλήφθησαν επτά ΝΨΥ (2 άνδρες - 5 γυναίκες, μέσης ηλικίας 41 ετών και κλινικής εμπειρίας 18.5), βάσει θεματικού κορεσμού. Για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν οι μέθοδοι της περιχαράκωσης, διαίσθησης, ανάλυσης και περιγραφής. Εφαρμόστηκαν τα κριτήρια των Munhall και Van Maanen για την ακρίβεια της περιγραφής.

Αποτελέσματα: Η αντίληψη των ΝΨΥ για την αναγκαιότητα της αυτονομίας στην κλινική πρακτική τους αναδείχθηκε ως το πυρηνικό θέμα αναφορικά με την αντίληψή τους για την αρτιότητα και την επάρκεια του κλινικού ρόλους τους, αλλά και ως η βασική προϋπόθεση της ικανότητας διαμόρφωσης θεραπευτικών σχέσεων με τους ψυχικά πάσχοντες και τις οικογένειές τους.

Οι συμμετέχοντες περιέγραψαν συγκεκριμένες διαστάσεις του επαγγελματικού ρόλου, όπου υπογραμμίζονταν η σπουδαιότητα της αυτονομίας. Η τελευταία, μέσω της ικανότητας των ΝΨΥ να εγκαθιστούν εμπιστοσύνη και οικειότητα, διαμεσολαβούσε την ποιότητα της θεραπευτικής σχέσης. Περαιτέρω, περιγράφηκαν συγκεκριμένες πηγές θετικών συναισθημάτων απορρέουσες από τη θεραπευτική σχέση, καθώς και παράγοντες επαγγελματικής δυσaréσκειας και ψυχολογικής έντασης, οι οποίοι βρέθηκε να σχετίζονται έμμεσα με το επίπεδο αντιλαμβανόμενης αυτονομίας.

Συμπεράσματα: Υπογραμμίζεται η σπουδαιότητα της αυτονομίας για την κλινική έκβαση των θεραπευομένων, μέσω του διαμεσολαβητικού ρόλου της θεραπευτικής σχέσης. Επομένως, η οργανωτική και ψυχολογική ενδυνάμωση των Ελληνο-Κυπρίων ΝΨΥ με απώτερο στόχο την ενίσχυση της κλινικής αυτονομίας τους θεωρείται αναγκαία.